

Смарчи се. Азъ запалихъ свѣштъ и слѣдъ нѣколко минути се намѣрихъ на най-стрѣмното на планината. Отъ това се познава, че може човѣкъ да излѣзе до връхъ тъ за единъ четвъртъ часъ. Пътъ стрѣменъ, нозѣ потъватъ въ ситна та пепель, нъ азъ крача съ все сръдце, като любопитенъ пѣтникъ, и оставамъ водачъ тъ си далече назадъ. За да земешъ единъ раскрачъ пътъ, трѣбова ти да пристѣпишъ три пѣти. Колкото идеше, ставаше по-тъмно; нъ каква тъмнина! То бѣше едно синие небо, което допираше до зема та. Такъвъ шаръ не може да се испише.

Вървѣние то ни не спорѣше, заштото дълбоки ти вълни отъ пепель та и отъ сгориа та ни бъркаха. Вѣтръ тъ ми изгаси свѣштъ та; нъ азъ и въ тъмнината се искачовахъ. Отъеднажъ пътъ тъ ми се освѣтлѣ отъ адека свѣтлина. Азъ се намѣрихъ вече тамъ, до дѣто свѣти огнь тъ; нъ нито душникъ, нито пламень се види оште, доклѣ се не искачишъ на връхъ тъ, или по-добрѣ да речемъ, на плешти ти на планината: то је едно широко равниште, което је направилъ волканъ тъ съ изригвание то си. Верѣдъ това равниште, стотина раскрачи далече отъ мене, издига се единъ конический хлѣмъ; то је душникъ тъ, глава та на волканъ тъ съ вѣчно-отворено страшно гърло, отъ което излиза чьренъ димъ. Силний сѣренъ дѣхъ задушова човѣкъ тъ: около мене пакъ тъмно; рѣзкий вѣтръ, който духа тука непрѣстайно, направи ме да хвана вѣра, че връхъ тъ на волканъ тъ је най-хладно то мѣсто въ Неаполь. Подъ нозѣ тъ ми чьрна и не растопена лава, нъ оште горешта; а на ребрата та на конусъ тъ блештетъ два широки потока и свѣтетъ, като растопено злато: то је разгорена лава.

Мѣсто то, отъ мене до душникъ тъ, люлъеше се; дебела та кора на волканъ тъ се пукаше на ивици и на малки части; широки ти пукнатини свѣтеха като огнь и излизаше отъ тѣхъ съ пиштѣние гъетъ и жлѣтъ димъ; зема та бѣше нажежена яко много и течаше на вади камъ крайшта та на равниште то, послѣ се изливаше бавно по нанадолниште то на планината; јето лава! Азъ забравихъ, че је страшно, та рекохъ да се приближа до тиа адеки потоци. Студений вѣтръ ми пронизоваше гърбъ тъ, некъ тъ отъ лава та ми шърлеше лице то, и обушта та ми изгорѣха. Помъчихъ се да пробина съ тоага та си това растопено вешество нъ напусто; лава та не је никакъ водна; тиа је като нажежено желѣзо, ако и да тече като растопено олово. Азъ оште си не отвелъ очити отъ това невидено зрѣлиште, и димъ тъ надъ